

Sporazum između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Makedonije o saradnji u zaštiti od prirodnih i drugih katastrofa

17.9.2009 12:34:01

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Vlada Republike Makedonije (u daljem tekstu: ugovorne strane) uvjerene u neophodnost međusobne saradnje radi sprečavanja, odnosno ublažavanja posljedica prirodnih i drugih katastrofa (u daljem tekstu: katastrofa), poštujući već potpisane međunarodne sporazume s ovog područja, sporazumjele su se kako slijedi:

Član 1.

Predmet Sporazuma

Ugovorne strane ovim sporazumom uređuju okvirne uslove saradnje u zaštiti od katastrofa, a naročito u:

- planiranju i provođenju mjera za zaštitu od poplava, potresa, požara, zagađenja životne sredine, plovidbenih nesreća, radioloških opasnosti te industrijskih i drugih katastrofa;
- međusobnom obavještanju o opasnostima, nastanku i posljedicama katastrofa;
- međusobnoj pomoći pri zaštiti, spašavanju i uklanjanju posljedica katastrofa;
- obrazovanju i osposobljavanju pripadnika službi i jedinica za zaštitu i spašavanje/ civilne zaštite, jedinica protiv požarne zaštite i drugih pripadnika spasilačkih ekipa za zaštitu i spašavanje kroz informativne sastanke, kurseve, obuke, seminare i druge forme, te organizovanju i obavljanju zajedničkih vježbi za zaštitu i spašavanje;
- razmjeni naučnih i tehničkih podataka te drugih dokumenata bitnih za zaštitu od katastrofa;
- saradnji pri razvoju i proizvodnji opreme za zaštitu i spašavanje.

Član 2.

Cilj Sporazuma

Cilj Sporazuma je da ugovorne strane, u sklopu raspoloživih mogućnosti, uzajamno pomognu jedna drugoj u slučaju katastrofa, kad strana koja traži pomoć nije u mogućnosti da se suprotstavi posljedicama katastrofa vlastitim sredstvima.

Član 3.

Značenje izraza

Izrazi korišteni u ovom Sporazumu imaju sljedeće značenje:

1. "Ugovorna strana koja traži pomoć" – je strana u Sporazumu čija ovlaštena institucija traži pomoć od druge ugovorne strane.
2. "Ugovorna strana koja pruža pomoć" – je strana u Sporazumu koja će odgovoriti-pružiti pomoć drugoj ugovornoj strani.
3. "Tranzitna država" je država preko čije teritorije trebaju proći jedinice za pomoć i oprema za potrebe ugovornih strana ili za potrebe neke treće države.
4. "Prirodne i druge katastrofe" - su prirodne i industrijske nesreće, izuzimajući uslove rata, te drugi štetni događaji prirodnog ili civilizacijskog porijekla sa razornim djelovanjem, koji u znatnoj mjeri teško oštećuju ili direktno ugrožavaju život, njegove uslove, materijalna dobra i prirodnu okolinu, te

u slučajevima kada je neophodno preduzeti vanredne zaštitne mjere.

5."Obavještenja i informacije o događaju" - su podaci o prirodnim i drugim katastrofama koji se saopštavaju da bi se stanovništvo blagovremeno obavijestilo o opasnosti u svrhu preduzimanja hitnih mjera za zaštitu ljudi, materijalnih dobara i prirodne okoline.

6."Zaštitne mjere" - su preventivne i zaštitne mjere odnosno djelatnosti:

- za sprečavanje, ublažavanje i otklanjanje opasnosti koje ugrožavaju stanovništvo;
- za očuvanje materijalnih dobara i prirodne okoline.

7."Spašavanje i pružanje pomoći" – su zbir djelatnosti pojedinaca – eksperata, spasilačkih ekipa i sredstava te jedinica opremljenih specijalnom opremom čija je svrha uklanjanje direktnih i indirektnih posljedica katastrofa.

8."Spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u pomoći" – su adekvatno obučena i opremljena lica (ili osobe) koja (ili koje) druga strana odredi za pružanje pomoći.

9."Zaštitna, spasilačka i druga oprema" - su ukupna neophodna sredstva za pojedinačnu ili grupnu zaštitu i spašavanje, uključujući tehnička i druga sredstva za zaštitu i spašavanje koja upotrebljavaju spasilačke ekipe ili pojedinci prilikom spašavanja ili pružanja pomoći, te sredstva logističke podrške.

10."Humanitarna pomoć" - su materijali, predmeti, sredstva, namirnice, pitka voda, lijekovi i sanitetski materijali namijenjeni besplatnoj podjeli ugroženom, odnosno nastradalom stanovništvu u svrhu ublažavanja štetnih posljedica katastrofa.

Član 4.

Referentne institucije

Shodno vlastitim legislativnim odredbama ugovorne strane su utvrdile referentne institucije za implementaciju ovog Sporazuma:

U Bosni i Hercegovini: Ministarstvo sigurnosti

U Republici Makedoniji: Direkcija za zaštitu i spašavanje.

Ugovorne strane uzajamno će se pismeno informisati o eventualnim promjenama nadležnih organa i institucija, a najkasnije u roku od 30 dana.

Član 5.

Razmjene saznanja i iskustava

Ugovorne strane međusobno će se izvještavati o svojim naučnim i tehničkim dostignućima i iskustvima, u interesu predviđanja, uklanjanja katastrofa i djelotvorne zaštite i spašavanja.

Razmjena podataka i drugih dokumenata obuhvata informacije o katastrofama, izradu zajedničkog naučno-istraživačkog programa za slučaj ugroženosti, planove za slučaj opšte opasnosti od katastrofa i opasnosti koje su od obostranog interesa za ugovorne strane, te saradnju u izradi planova za zaštitu i spašavanje.

Saradnja na tom području obavljat će se u skladu sa pravnim sistemom ugovornih strana.

Ugovorne strane će međusobno razmjenjivati podatke vezane za dotične pravne propise.

Ugovorne strane će nastojati djelotvorno se koristiti rezultatima naučne i tehničke saradnje, kako na privrednom planu, tako i pri saradnji sa drugim državama.

Član 6.

Razvoj i proizvodnja opreme za zaštitu i spašavanje

Ugovorne strane će podsticati saradnju među privrednim i društvenim subjektima te državnim institucijama na području tehnološkog razvoja i proizvodnje u provođenju zajedničkih programa za zaštitu i spašavanje.

Član 7

Saradnja humanitarnih organizacija

Ugovorne strane će podsticati saradnju između humanitarnih organizacija u zaštiti i spašavanju od katastrofa, shodno sopstvenim legislativnim odredbama ugovornih strana.

Član 8.

Obrazovanje i usavršavanje

Ugovorne strane će podsticati međusobnu saradnju u cilju obrazovanja i usavršavanja spasilačkih ekipa koje učestvuju u zaštiti i spašavanju na sljedeći način:

1. uspostavljanjem neposrednih veza između obrazovnih ustanova i podsticanjem razmjene instruktora, predavača i drugih stručnjaka;
2. saradnjom u obrazovanju i obučavanju;
3. podsticanjem međusobne razmjene obrazovnih materijala i sredstava, te iskustava stečenih u zaštiti i spašavanju, bitnih za obrazovanje i usavršavanje;
4. organizovanjem zajedničkih vježbi iz oblasti zaštite i spašavanja.

Član 9.

Obaveza obavještanja o opasnostima

Ugovorne strane će se obavještavati o opasnostima, mogućnostima nastanka katastrofa koje mogu ugroziti drugu stranu.

U tu svrhu svaka strana na svom području će prikupljati potrebne podatke i informacije i neposredno će ih objaviti nadležnim tijelima druge ugovorne strane.

Ugovorne strane međusobno će se obavještavati o katastrofama nastalim na svom području.

Obavijest sadržava: opis nastale opasnosti ili događaja, podatke o mjestu, vremenu, obimu i posljedicama, te o preduzetim mjerama. Strana koja pruža pomoć u slučaju nastanka katastrofe, obavijestit će drugu stranu koja traži pomoć o svojim spasilačkim snagama i sredstvima koja može staviti na raspolaganje, kao i o mogućnostima i načinima pružanja pomoći.

Prema stavu 1., 2. i 3. ovog člana obavijest se može proslijediti usmeno ili pismeno, na jezicima ugovornih strana. Obavijesti izrečene usmenim putem moraju se i pismeno potvrditi.

Za slanje i primanje obavještenja o opasnostima, odnosno o katastrofama, ukoliko drugim međunarodnim ugovorima koje su potpisale ugovorne strane nije drugačije utvrđeno, nadležni su:

- Vijeće ministara Bosne i Hercegovine:

Ministarstvo sigurnosti

- Vlada Republike Makedonije:

Direkcija za zaštitu i spašavanje

Organi iz stava 6. ovog člana ovlašteni su da u provođenju ovog sporazuma uspostave direktne veze. U tu svrhu ugovorne strane će izraditi i potpisati „Standardne operativne procedure o

pružanju prekogranične pomoći u slučaju prirodnih i drugih katastrofa“.

Član 10.

Zaštitne mjere

Ugovorne strane će u svrhu sprečavanja odnosno smanjivanja zajedničke opasnosti planirati i preduzeti odgovarajuće zajedničke zaštitne mjere.

Član 11.

Način traženja i pružanja pomoći

Ugovorna strana koja je pretrpjela katastrofu može drugu ugovornu stranu zamoliti za pomoć. Ova se pomoć može odnositi na spasilačke ekipe i pojedince koji pomažu, te na zaštitnu opremu i opremu za spašavanje kao i na humanitarnu pomoć.

Molba za pomoć iz stava 1. ovog člana mora sadržavati: podatke o vrsti i obimu potrebne pomoći, podatke o ustanovama i licima sa kojima se uspostavlja veza te prijedlog načina dostave pomoći.

Pružanje pomoći odvija se u skladu sa propisima strana.

Član 12.

Procedure prelaženja državne granice za pružanje pomoći u zaštiti i spašavanju

Ugovorne strane u svrhu brže i efikasnije razmjene pomoći trebaju omogućiti olakšane procedure prelaska državne granice.

Prilikom katastrofa spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u akciji zaštite i spašavanja mogu prelaziti državnu granicu ugovornih strana na graničnom prelazu, a na osnovu saglasnosti organa granične službe.

Članovi spasilačkih ekipa i pojedinci koji učestvuju u pomoći imaju pravo na području druge ugovorne strane nositi pripadajuću uniformu.

Na područje druge ugovorne strane nije dozvoljeno prenositi vatreno oružje, municiju i eksplozivna sredstva.

U slučaju katastrofe evakuisani državljani ugovornih strana, kao i državljani trećih država smiju prelaziti državnu granicu na graničnom prelazu ili izvan njega bez isprava za prelazak državne granice, uz obavezu da svoj dolazak moraju odmah prijaviti nadležnoj jedinici policije.

Ugovorne strane garantuju realizaciju stava 1-5 ovog člana Sporazuma i u slučaju kada je jedna od njih tranzit država. U najkraćem roku nadležne institucije trebaju se međusobno izvijestiti o potrebama tranzita, utvrditi postupak realizacije i prema ukazanoj potrebi prilikom tranzitiranja ekipa pomoći osigurati službenu pratnju.

Član 13.

Procedure unošenja, iznošenja i transporta materijala preko granice u aktivnostima zaštite i spašavanja

Ugovorne strane će pojednostaviti procedure pri unošenju, iznošenju i transportu preko državne granice opreme za zaštitu i spašavanje te humanitarne pomoći. Prilikom prelaženja državne granice vođa spasilačke ekipe mora predati nadležnim graničnim organima države primateljice jedino popisne liste spasilačke opreme odnosno sredstava humanitarne pomoći.

Spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u pomoći mogu preko državne granice prenijeti jedino

zaštitnu opremu i opremu za spašavanje, sredstva koja su potrebna za njihovo snabdijevanje i djelovanje te sredstva humanitarne pomoći.

Zabrane i ograničenja za međunarodni robni promet ne važe za prevoz zaštitne opreme i opreme za spašavanje te sredstava humanitarne pomoći. Ako se zaštitna oprema i oprema za spašavanje ne potroše u akciji, treba ih ponovo vratiti državi pošiljateljici. Ukoliko se oprema za spašavanje ostavlja kao humanitarna pomoć, potrebnoj je vrstu, količinu i mjesto gdje se nalazi oprema prijaviti nadležnom organu države primateljice koji će o tome obavijestiti nadležne carinske organe. U tom slučaju vrijede propisi države primateljice.

Odredbe stava 3. ovog člana važe i za unošenje lijekova koji sadrže narkotike i psihotropne materije u državi primateljici i povrat nepotrošenih količina državi pošiljateljici. Unošenje i iznošenje narkotika i psihotropnih materija, u skladu sa međunarodnim sporazumima, ne tretira se kao uvoz i izvoz robe u robnom prometu. Lijekovi koji sadrže narkotike i psihotropne materije mogu se unijeti samo u količinama koje su potrebne za hitnu medicinsku pomoć, a mogu se upotrebljavati samo pod nadzorom medicinskog osoblja sa odgovarajućom stručnom spremom u skladu sa zakonskim odredbama ugovorne strane iz koje dolazi spasilačka ekipa. O potrošenim lijekovima koji sadrže narkotike i psihotropne materije država pošiljateljica izvještava državu primateljicu.

Ugovorne strane uzajamno dopuštaju upotrebu potrebne opreme za zaštitu i spašavanje i humanitarnu pomoć u primateljici bez formalnog postupka, plaćanja pologa i drugih davanja.

Član 14.

Upotreba letjelica i plovila za prevoženje spasilačkih ekipa i pomoći

Letjelice i plovila mogu se koristiti za hitne prevoze spasilačkih ekipa ili pojedinaca koji učestvuju u pružanju pomoći, kao i za druge oblike pomoći u skladu sa ovim sporazumom.

O korištenju letjelica i plovila pri zaštiti i spasavanju te pružanju pomoći treba odmah obavijestiti organ koji je zatražio pomoć te mu dostaviti tačne podatke o vrsti i oznakama letjelice i plovila, posadi i ostalim potrebnim parametrima. Vrijeme, predviđeni smjer kretanja te mjesto spuštanja odnosno pristajanja određuje država primateljica.

Za posade letjelica i plovila kao i za spasilačke ekipe te pojedinci koji pomažu shodno se primjenjuju odredbe člana 12 ovog sporazuma koji se odnose na prelaženje državne granice, a za letjelice i plovila, prevezenu zaštitnu i spasilačku opremu odnosno humanitarnu pomoć primjenjuju se odredbe člana 13 ovog sporazuma.

Za korištenje letjelica važe propisi o vazdušnom saobraćaju strana, posebno obaveza javljanja podataka o letovima nadležnim organima za vazdušni saobraćaj. Svaki plan leta mora sadržavati podatke koji povezuju let s ovim sporazumom.

Standardi i direktive Međunarodne Organizacije za Civilnu Avijaciju (ICAO) obavezujući su za ugovorne strane.

Član 15.

Nadležnost u vođenju akcije zaštite i spašavanja

Za vođenje akcija zaštite i spašavanja i pružanja pomoći u svim slučajevima nadležni su organi države primateljice.

Zadaci se povjeravaju isključivo vođama spasilačkih ekipa države pošiljateljice koji će svoje

podređeno osoblje upoznati s pojedinostima njihovog provođenja.

Član 16.

Zaštita i pružanje pomoći u radu spasilačkih ekipa

Nadležni organi države primateljice moraju osigurati odgovarajuću zaštitu i pomoć spasilačkim ekipama i pojedincima države pošiljateljice, koji učestvuju u pružanju pomoći.

Član 17.

Način finansiranja troškova pomoći

Država pošiljateljica nema pravo od države primateljice zahtijevati povrat troškova za pruženu pomoć. To važi također i za troškove koji bi nastali zbog upotrebe, oštećenja ili gubitka opreme za spašavanje.

U slučaju potpunog ili djelomičnog povrata troškova nastalih prilikom pružanja pomoći ne važe odredbe stava 1. ovog člana. Država pošiljateljica ima pravo prvenstva u povratu troškova.

Troškovi pomoći koju pružaju pravne ili fizičke osobe posredovanjem države pošiljateljice snosi država primateljica.

Motorna vozila koja se koriste u akcijama pomoći biće oslobođena plaćanja putnih i smještajnih nadoknada.

Ako su ekipe za zaštitu i spašavanje i pojedinci koji pružaju pomoć potrošili zalihe koje su dovezli sa sobom, troškove za njihovo snabdijevanje, smještaj i materijal za njihove potrebe do kraja pružanja pomoći snosi država primateljica. Po potrebi primaju takođe odgovarajuću logističku i medicinsku pomoć.

Član 18.

Naknade štete

Ugovorne strane se odriču svakog zahtjeva za nadoknadu štete na opremi za zaštitu i spašavanje, ukoliko je štetu prouzrokovala spasilačka ekipa ili pojedinac koji pomaže u toku obavljanja spasilačkih zadataka i pružanja pomoći na osnovu ovog sporazuma, i ako šteta nije prouzrokovana namjerno.

Ugovorne strane se odriču svih prava na nadoknadu u slučaju tjelesne ozljede i trajnih posljedica na zdravlje te u slučaju smrti učesnika u akciji spašavanja ako do toga dođe u toku spašavanja na osnovu ovog sporazuma, osim ako nije prouzrokovana namjerno.

Ukoliko se pri provođenju zadataka iz ovog sporazuma prouzrokuje šteta trećoj osobi, odgovornost preuzima država primateljica kao da su štetu prouzrokovale njene spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u pružanju pomoći, osim ukoliko su štetu namjerno prouzrokovali pojedinci odnosno spasilačke ekipe države pošiljateljice.

Odgovornost za naknadu štete određene u stavu 1. i 2. ovog člana, nastaje u trenutku dolaska na područje države primateljice i traje do napuštanja njenog područja.

Ugovorne strane primjenjuju odredbe ovog člana i u slučaju kada je bilo koja od njih tranzitna država.

Član 19.

Zbrinjavanje i pružanje pomoći evakuisanim osobama

Lica koja su u slučaju katastrofe došla kao evakuisana s područja jedne na područje druge ugovorne strane, primaju do svog prvog mogućeg povratka sve potrebno snabdijevanje i pomoć. Troškove pomoći i povratka tih lica snosi država iz koje dolaze, ukoliko se ugovorne strane drugačije ne dogovore.

Ugovorne strane moraju omogućiti povratak svim licima koja su evakuacijom došla sa područja jedne ugovorne strane na područje druge ugovorne strane.

Član 20.

Upotreba sredstava veze

Nadležni organi strana osigurati će međusobne telefonske, radio i druge veze među organima, spasilačkim ekipama i pojedincima koji učestvuju u pomoći u skladu sa ovim sporazumom.

Član 21.

Korištenje informacija

Informacije prikupljene kao rezultat završenih aktivnosti mogu biti dostupne trećoj strani samo uz pismenu suglasnost ugovornih strana.

Član 22.

Komisija za provođenje zadataka određenih ovim sporazumom

Ugovorne strane će imenovati Stalnu mješovitu komisiju za sprovođenje ovog sporazuma iz reda referentnih institucija u članu 4. ovog sporazuma. Svaka ugovorna strana ima u Stalnoj mješovitoj komisiji jednak broj članova, a najmanje tri.

Ugovorne strane će diplomatskim putem obavijestiti jedna drugu o svojim članovima Stalne mješovite komisije.

Zadaci Stalne mješovite komisije prema ovom sporazumu su prije svega: rješavanje konkretnih organizacionih i tehničkih pitanja, određivanje načina održavanja veza i međusobnog obavješćavanja i priprema njegovog Poslovnika.

Stalna mješovita komisija sastaje se najmanje jedanput godišnje i to naizmjenično u Bosni i Hercegovini i Republici Makedoniji. Podsticaj za sazivanje vanrednog sastanka može dati svaka ugovorna strana.

Član 23.

Stupanje na snagu

Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana slijedećeg mjeseca od dana prijema posljednje diplomatske note kojom se potvrđuje da su ugovorne strane ispunile uslove predviđene nacionalnim zakonodavstvom za stupanje na snagu ovog sporazuma.

Ovaj sporazum je sklopljen kao trajan. Ugovorne strane mogu otkazati – odreći se ovog Sporazuma diplomatskim putem u pisanom obliku. Otkazni rok je tri mjeseca od dana prijema pismenog obavješćenja za odustajanje od Sporazuma diplomatskim putem, odnosno prijema note za prestanak važnosti sporazuma.

Ovaj sporazum se, shodno dogovoru ugovornih strana, može dopunjavati ili modificirati.

Sastavljeno u Sarajevu/Skopju, dana _____ 2007. godine u četiri (4) istovjetna primjerka, svaki od njih na službenim jezicima Bosne i Hercegovine i Republike Makedonije, pri čemu su svi

tekstovi jednako vjerodostojni.

Za Vijeće ministara
Bosne i Hercegovine

Za Vladu
Republike Makedonije

Sa predloženim tekstom saglasni pregovarački timovi ugovornih strana.

Za Bosnu i Hercegovinu:

Samir Agić

Milivoje Popović

Ankica Tomić

Za Republiku Makedoniju:

Tatjana Anastasov

Duška Celeska

Vlatko Jovanovski

STANDARDNE OPERATIVNE PROCEDURE